

Sayı : 83501499-02043773

Konu : Sonuç Raporu

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ KOORDİNASYON BİRİMİNE

2021/3-24M nolu '**Kahramanmaraş ve Gaziantep İllerinde Zeytinde Zararlı *Resseliella oleisuga* (Targioni-Tozzetti, 1887) (Diptera: Cecidomyiidae)'nin Biyoekolojik Özelliklerinin Belirlenmesi'** isimli münferit projemizin sonuç raporu ektedir. Gereğinin yapılması için bilgilerinize arz ederim.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Mahmut Murat ASLAN

Öğretim Üyesi

Ek:2021-3 24 M Proje sonuç Raporu Dosyaları (39 Sayfa)

T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ KOORDİNASYON
BİRİMİNE

Proje Numarası :	2021/3-24 M
Projenin Adı :	Kahramanmaraş ve Gaziantep İllerinde Zeytinde Zararlı Resseliella oleisuga (Targioni-Tozzetti, 1887) (Diptera: Cecidomyiidae)'nın Biyoeekolojik Özelliklerinin Belirlenmesi
Projenin Türü :	Münferit Proje (M)
Proje Yön. Univ.-Adı-Soyadı :	Prof.Dr. Mahmut Murat ASLAN
Görev Yeri :	Ziraat Fakültesi
Bölümü :	Bitki Koruma
Sözleşmeye Göre Projenin	
Başlangıç Tarihi :	14-07-2021
Bitiş Tarihi :	13-03-2024
Alınan Ek Süre :	6 Ay
Sonuç Raporu Tarihi :	11-03-2024
Proje Bütçesi :	45.000,00 TL
Alınan Ek Ödenek :	20.000,00 TL
Projenin Toplam Bütçesi :	65.000,00 TL
Harcanan Miktar :	64.095,46 TL
Proje Kalan Bütçesi :	904,54 TL
İşyeri Telefon Numarası :	(344)300-2053
Cep Telefon Numarası :	(542)373-0700
Proje Yöneticisinin İş Adresi :	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ ZİRAAT FAKÜLTESİ BİTKİ KORUMA BÖLÜMÜ AVŞAR KAMPÜSÜ KAHRAMANMARAŞ
Demirbaş Taşınır Alımları	Proje Kapsamında Demirbaş Niteliğinde Taşınır Alınmamıştır.

Projemin sonuç raporunun kabulünü arz ederim.11../08/2024

Prof.Dr. Mahmut Murat ASLAN
(İmza)

Projemin Sonuç Raporunun, Üniversitemiz BAP/Kütüphane İnternet Sayfasında;

- 1.Yayınlanmasına İzin Vermiyorum. ☐
- 2.Sadece Özetin Yayınlanmasına İzin Veriyorum. ☒
- 3.Tam Metin Yayınlanmasına İzin Veriyorum. ☐
4. Tarihinden İtibaren Tam Metin Yayınlanmasına İzin Veriyorum. ☐

T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ KOORDİNASYON
BİRİMİ
SONUÇ RAPORU

F-6

Proje Adı			
Kahramanmaraş ve Gaziantep İllerinde Zeytinde Zararlı Resseliella oleisuga (Targioni-Tozzetti, 1887) (Diptera: Cecidomyiidae)'nın Biyoeolojik Özelliklerinin Belirlenmesi			
Proje No	Başlama Tarihi	Bitiş Tarihi	
2021/3-24 M	14-07-2021	13-03-2024	
Rapor Türü	Raporun Kapsadığı Dönemin Tarihleri		
Sonuç Raporu	14-07-2023	13-03-2024	
Bilimsel Araştırmalar Birimi Tarafından Sağlanan Destek Miktarı	Gelişme Raporu Döneminde Harcanan	Şimdiye Kadar Harcanan	Kalan
65.000,00 TL		43.249,46 TL	21.750,54 TL
Destek Sağlayan Diğer Kuruluşların Katkısı	Gelişme Raporu Döneminde Harcanan	Şimdiye Kadar Harcanan	Kalan

SAĞLANAN DESTEKTEN ŞİMDİYE KADAR YAPILAN HARCAMALARIN FASILLARA GÖRE DAĞILIMI		
Fasıl	Harcanan	Kalan
Kırtasiye Alımları	3.440,58 TL	7,33 TL
Diğer Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	639,56 TL	72,89 TL
Temizlik Malzemesi Alımları	166,38 TL	2,23 TL
Akaryakıt ve Yağ Alımları	4.666,80 TL	21.219,04 TL
Laboratuvar Malzemesi İle Kimyevi ve Temrinlik Malzeme Alımları	16.350,08 TL	125,65 TL
Zirai Malzeme ve İlaç Alımları	3.292,20 TL	88,50 TL
Diğer Özel Malzeme Alımları	259,60 TL	5,90 TL
Büro ve İşyeri Mal ve Malzeme Alımları	1.357,00 TL	0,13 TL
Büro ve İşyeri Makine ve Tçhizat Alımları	620,00 TL	0,00 TL
Diğer Dayanaklı Mal ve Malzeme Alımları	1.298,00 TL	0,00 TL
Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yapımları	460,20 TL	1,06 TL
Laboratuar Cihazı alımı	10.699,06 TL	227,81 TL

RAPOR DÖNEMİNE AİT İLGİLİ YAYINLAR	
No	Yayın
Bulunmamaktadır	

RAPOR DÖNEMİNE AİT İLGİLİ FİKRİ MÜLKİYETLER				
No	Fikri Mülkiyet Adı	Fikri Mülkiyet No	Alındığı Ülke	Tescil Tarihi
Bulunmamaktadır				

RAPOR DÖNEMİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR VE ELDE EDİLEN SONUÇLAR

Sonuç Rapor Özeti :
Kahramanmaraş (Dulkadiroğlu İlçesi Beyazıtli Mahallesi ve Türkoğlu İlçesi Kılılı Mahallesi) ve Gaziantep (Oğuzeli

Bu belge, güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.
Evrak sorgulaması <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5637&eD=BS985ENBKJ&eS=43773> adresinden yapılabilir.

İlçesi İkizkuyu Mahallesi) İllerinde farklı 4 zeytin bahçesine 2021-2022 yıllarında periyodik olarak arazi çıkışları yapılarak zeytin kabuk sineği, Resseliella oleisuga Targioni-Tozzetti, 1887 (Diptera: Cecidomyiidae)'nin bulaşık oranı ve popülasyon dalgalanması belirlenirken, zeytin kabuk sineğinin yaygınlığını belirlemek için Kahramanmaraş ve Gaziantep İllerinde bulunan zeytin bahçelerine periyodik olmayan arazi çıkışları yapılmıştır. Kahramanmaraş ve Gaziantep İllerinde zeytin bahçelerine yapılan sürveylerde popülasyon dalgalanması, bulaşıklı ağaç sayıları, bulaşıklı bir daldaki larva ve ergin çıkışları tespit edilmiştir. Laboratuvar çalışmaları esnasında zeytin kabuk sineğinin doğal düşmanı olarak Eupelmus sp. (Hymenoptera: Eupelmidae) tespit edilmiştir. Denemelerin yürütüldüğü zeytin bahçelerinde bulaşıklık oranı 2021 yılında Kahramanmaraş'ta Kılılı'da %10, Beyazıtlı'da ise %5 olurken, Gaziantep'te İkizkuyu 1. bahçede %35, İkizkuyu 2. bahçede ise %20 oranında tespit edilmiştir. Çalışmanın ikinci yılı olan 2022 yılında ise Kahramanmaraş'ta Kılılı'da %15, Beyazıtlı'da ise %10 olurken, Gaziantep'te İkizkuyu 1. bahçede %45, İkizkuyu 2. bahçede ise %25 olarak tespit edilmiştir. Gaziantep İlinde yürütülen çalışmalarda zeytin kabuk sineğinin Kahramanmaraş İline göre daha yaygın olduğu ve zarar verdiği tespit edilmiştir.

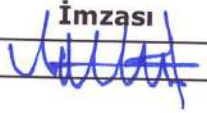
Rapor içeriği için lütfen eke bakınız.

EK:

[20213-24 M Zeytin Proje Sonuç Raporu.pdf](#)

Demirbaş|Taşınır Alımları

Proje Kapsamında Demirbaş Niteliğinde Taşınır Alınmamıştır.

Proje Yürütücü Unvanı, Adı SOYADI	İmzası	Tarih
Prof.Dr. Mahmut Murat ASLAN		11-03-2024

**T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM
ÜNİVERSİTESİ**

**KAHRAMANMARAŞ VE GAZİANTEP İLLERİNDE
ZEYTİNDE ZARARLI *Resseliella oleisuga*
(TARGIONI-TOZZETTI, 1887) (DİPTERA:
CECİDOMYİİDAE)'NİN BİYOEKOLOJİK
ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ**

**BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
KOORDİNASYON BİRİMİ**

2024 KAHRAMANMARAŞ

**KAHRAMANMARAŞ VE GAZİANTEP İLLERİNDE
ZEYTİNDE ZARARLI *Resseliella oleisuga* (TARGIONI-
TOZZETTI, 1887) (DİPTERA: CECİDOMYİİDAE)'NİN
BİYOEKOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ**

Proje No: 2021/3-24 M

**Prof. Dr. M. Murat ASLAN
Doktora Öğrencisi Kevser SABANCI
Doktora Öğrencisi Zehra Sena GÖZÜBENLİ**

2024 KAHRAMANMARAŞ

ÖNSÖZ

Bu proje özellikle zeytin yetiştiriciliği yapan çiftçilerimizden gelen şikâyetler üzerine ele alınmıştır. Zeytin kabuk sineği ile ilgili ülkemizde ve dünyada çalışmaların az olduğu bilinmektedir. Bu projede, Kahramanmaraş ve Gaziantep İli *R. oleisuga*'nın ilerleyen zamanlarda küresel ısınma sebebiyle iklim değişikliğinde meydana gelecek sıcaklık ve nemin artması ile birlikte zeytin alanlarında önemli bir zararlı durumuna geleceği düşünülmektedir. Bu nedenle zeytin bahçelerinde *R. oleisuga*'nın bulaşıklık oranı ve yaygınlığı belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu bilimsel araştırma projesi Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi tarafından proje numarası 2021/3-24 M ile desteklenmiştir. Destekleri için Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörlüğü Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimine teşekkür ederiz.

Projenin başlama tarihi 14/07/2021 ve bitiş tarihi 13/03/2024'tür.

PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ
Prof. Dr. M. Murat ASLAN

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
TABLolar DİZİNİ.....	iii
ŞEKİLLER DİZİN	iv
İMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	v
ÖZET	vi
ABSTRACT	vii
1. GİRİŞ.....	8
2. MATERYAL VE YÖNTEM (METOD).....	10
2.1. Materyal.....	10
2.2. Metot.....	10
2.2.1. <i>Resseliella oleisuga</i> ile İlgili Doğa Çalışmaları.....	10
2.2.1.1. <i>Kahramanmaraş ve Gaziantep İli Zeytin Alanlarında Resseliella oleisuga'nın Yayılışı</i>	10
2.2.1.2. <i>Kahramanmaraş ve Gaziantep İli Zeytin Alanlarında Resseliella oleisuga'nın Bulaşıklı Oranı</i>	10
2.2.1.3. <i>Resseliella oleisuga'nın Popülasyon Değişimi</i>	11
2.2.2. <i>Resseliella oleisuga ile İlgili Laboratuvar Çalışmaları</i>	12
2.2.2.1. <i>Kahramanmaraş ve Gaziantep İli Zeytin Alanlarında Resseliella oleisuga'nın Doğal Düşmanlarının Belirlenmesi</i>	13
3. ARAŞTIRMA BULGULARI VE TARTIŞMA.....	15
3.1. Kahramanmaraş İli Türkoğlu İlçesi Kılılı Mahallesi Zeytin Bahçelerinde 2021-2022 yıllarında <i>Resseliella oleisuga'nın</i> Yayılışı ve Popülasyon Değişiminin Belirlenmesi	16
3.2. Kahramanmaraş İli Dulkadiroğlu İlçesi Beyazıt Mahallesi Zeytin Bahçelerinde 2021-2022 Yıllarında <i>Resseliella oleisuga'nın</i> Yayılışı ve Popülasyon Değişiminin Belirlenmesi	18
3.3. Gaziantep İli Oğuzeli İlçesi İkizkuyu Mahallesi İkizkuyu 1 numaralı ve İkizkuyu 2 numaralı Zeytin Bahçelerinde 2021-2022 Yılları <i>Resseliella oleisuga'nın</i> Yayılışı ve Popülasyon Değişiminin Belirlenmesi	20
3.4. Kahramanmaraş İlinde Belirlenen Onikişubat, Dulkadiroğlu ve Türkoğlu İlçeleri Zeytin Bahçelerinde <i>Resseliella oleisuga'nın</i> Bulaşık Oranının Belirlenmesi	25
3.5. Gaziantep İlinde Belirlenen Oğuzeli, Nizip ve Karkamış İlçeleri Zeytin Bahçelerinde <i>Resseliella oleisuga'nın</i> Bulaşık Oranının Belirlenmesi	27
4. SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	31
KAYNAKLAR.....	33

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 3. 1. Kahramanmaraş İl ve İlçerinde 2021- 2022 Yıllarında Sürvey Yapılan Zeytin Bahçelerindeki 20 Ağaçdaki <i>Resseliella oleisuga</i> Bulaşıklık Oranı (%).....	27
Tablo 3. 2. Gaziantep İl ve İlçerinde 2021-2022 Yıllarında Sürvey Yapılan Zeytin Bahçelerindeki 20 Ağaçdaki <i>Resseliella oleisuga</i> Bulaşıklık Oranı (%).....	29

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2 1. Gaziantep İli Oğuzeli İlçesi <i>Resseliella oleisuga</i> Tespiti İçin Sürvey Yapılan Zeytin Bahçeleri.....	11
Şekil 2 2. <i>Resseliella oleisuga</i> Ergin Çıkışlarının Tespiti İçin Zeytin Deneme Alanlarına Asılan Sarı Yapışkan Tuzak.....	11
Şekil 2 3. <i>Resseliella oleisuga</i> Ergin Çıkışlarının Tespiti İçin Zeytin Deneme Alanlarına Asılan Tül Şifon Tuzak Asımı	12
Şekil 2.4. <i>Resseliella oleisuga</i> Bulaşık Zeytin Bahçelerinden Elde Edilen <i>Resseliella oleisuga</i> 'nın Larvaları (a), <i>Resseliella oleisuga</i> 'nın Ergin Çıkışları ve Parazitoit Çıkışlarının Takibi İçin Kültüre Alınması (b).....	12
Şekil 2 5. <i>Resseliella oleisuga</i> 'nın Kambiyum Dokusu Altında Yaşayan Larvaları (a), Pupası (b) ve Ergini Dişi (c), Erkek (d)	13
Şekil 2 6. Kültüre Alınan <i>Resseliella oleisuga</i> 'nın Larvalarından Elde Edilen <i>Eupelmus</i> Cinsine Bağlı Parazitoit.....	14
Şekil 3. 1. Kahramanmaraş ve Gaziantep İllerinde <i>Resseliella oleisuga</i> 'nın Tespiti İçin Çıkış Yapılan İlçeler	15
Şekil 3. 2. <i>Resseliella oleisuga</i> 'nın Zeytin Dallarında Oluşturduğu Semptom ve Kabuk Altında Yaşayan Larvalar.....	16
Şekil 3. 3. <i>Resseliella oleisuga</i> 'nın Genç Zeytin Fidanında Oluşturduğu Kuruma (a), Zeytin Ağacının Meyve Döneminde Dallarda Oluşturduğu Zarar (b)	16
Şekil 3. 4. Kahramanmaraş Kılılı Mahallesiindeki Zeytin Bahçesinde 2021-2022 Yıllarında <i>Resseliella oleisuga</i> 'nın Bulaşık Olduğu Ağaç Sayılarının Aylara Göre Dağılımı	17
Şekil 3. 5. Kahramanmaraş Kılılı Mahallesiindeki Zeytin Bahçesinde 2021-2022 Yıllarında <i>Resseliella oleisuga</i> ile Bulaşık Ağaçlardaki <i>R. oleisuga</i> Larva Sayılarının Aylara Göre Dağılımı.....	18
Şekil 3. 6. Kahramanmaraş Beyazıtlı Mahallesiindeki Zeytin Bahçesinde 2021-2022 Yıllarında <i>Resseliella oleisuga</i> 'nın Bulaşık Olduğu Ağaç Sayılarının Aylara Göre Dağılımı.....	19
Şekil 3. 7. Kahramanmaraş Beyazıtlı Mahallesiindeki Zeytin Bahçesinde 2021-2022 Yıllarında <i>Resseliella oleisuga</i> ile Bulaşık Ağaçlardaki <i>R. oleisuga</i> Larva Sayılarının Aylara Göre Dağılımı.....	20
Şekil 3. 8. Gaziantep İkizkuyu 1 Numaralı Zeytin Bahçesindeki 2021-2022 Yıllarında <i>Resseliella oleisuga</i> 'nın Bulaşık Olduğu Ağaç Sayılarının Aylara Göre Dağılımı	21
Şekil 3. 9. Gaziantep İkizkuyu 1 Numaralı Zeytin Bahçesindeki Bulaşık Ağaçlardaki 2021-2022 Yıllarında <i>Resseliella oleisuga</i> 'nın Larva Sayılarının Aylara Göre Dağılımı	22
Şekil 3. 10. Gaziantep İkizkuyu 1 Numaralı Zeytin Bahçesinde 2021-2022 Yıllarında <i>Resseliella oleisuga</i> 'nın Ergin Çıkış Zamanları.....	23
Şekil 3. 11. Gaziantep İkizkuyu 2 Numaralı Zeytin Bahçesindeki 2021-2022 Yıllarında <i>Resseliella oleisuga</i> 'nın Bulaşık Olduğu Ağaç Sayılarının Aylara Göre Dağılımı	24
Şekil 3. 12. Gaziantep İkizkuyu 2 Numaralı Zeytin Bahçesindeki 2021-2022 Yıllarında Bulaşık Ağaçlardaki <i>Resseliella oleisuga</i> 'nın Larva Sayılarının Aylara Göre Dağılımı. 24	
Şekil 3. 13. Gaziantep İkizkuyu 1 Numaralı Zeytin Bahçesinde 2021-2022 Yıllarında <i>Resseliella oleisuga</i> 'nın Ergin Çıkış Zamanları.....	25
Şekil 3. 14. Kahramanmaraş İlinde <i>Resseliella oleisuga</i> ile Bulaşıklık Tespit Edilen Zeytin Bahçelerinin Bulunduğu Bölgeler	26
Şekil 3. 15. Gaziantep İlinde <i>Resseliella oleisuga</i> ile Bulaşıklık Tespit Edilen Zeytin Bahçelerinin Bulunduğu Bölgeler	28

İMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

°C : Santigrat Derece

Da : Dekar

km : Kilometre

% : Yüzde

ÖZET

Kahramanmaraş (Dulkadiroğlu İlçesi Beyazıtlı Mahallesi ve Türkoğlu İlçesi Kılılı Mahallesi) ve Gaziantep (Oğuzeli İlçesi İkizkuyu Mahallesi) İllerinde farklı 4 zeytin bahçesine 2021-2022 yıllarında periyodik olarak arazi çıkışları yapılarak zeytin kabuk sineği, *Resseliella oleisuga* Targioni-Tozzetti, 1887 (Diptera: Cecidomyiidae)'nin bulaşık oranı ve popülasyon dalgalanması belirlenirken, zeytin kabuk sineğinin yaygınlığını belirlemek için Kahramanmaraş ve Gaziantep İllerinde bulunan zeytin bahçelerine periyodik olmayan arazi çıkışları yapılmıştır. Kahramanmaraş ve Gaziantep İllerinde zeytin bahçelerine yapılan sürveylerde popülasyon dalgalanması, bulaşıklı ağaç sayıları, bulaşıklı bir daldaki larva ve ergin çıkışları tespit edilmiştir. Laboratuvar çalışmaları esnasında zeytin kabuk sineğinin doğal düşmanı olarak *Eupelmus* sp. (Hymenoptera: Eupelmidae) tespit edilmiştir.

Denemelerin yürütüldüğü zeytin bahçelerinde bulaşıklık oranı 2021 yılında Kahramanmaraş'ta Kılılı'da %10, Beyazıtlı'da ise %5 olurken, Gaziantep'te İkizkuyu 1. bahçede %35, İkizkuyu 2. bahçede ise %20 oranında tespit edilmiştir. Çalışmanın ikinci yılı olan 2022 yılında ise Kahramanmaraş'ta Kılılı'da %15, Beyazıtlı'da ise %10 olurken, Gaziantep'te İkizkuyu 1. bahçede %45, İkizkuyu 2. bahçede ise %25 olarak tespit edilmiştir. Gaziantep İlinde yürütülen çalışmalarda zeytin kabuk sineğinin Kahramanmaraş İline göre daha yaygın olduğu ve zarar verdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Zeytin, *Resseliella oleisuga*, Doğal düşman, Kahramanmaraş, Gaziantep